

ING. JURAJ STUDENÍK

AJG CONSULTING – CREATING GROWTH THROUGH INNOVATION

Vplyv firemnej kultúry a štýlu vedenia na výkonnosť

¿ Čo predstavuje firemná kultúra pre zamestnanca a organizáciu?

¿ Aké rôzne štýly vedenia rozlišujú jednotlivé teórie?

¿ Ako riadia slovenskí manažéri a podľa čoho sa rozhodujú?

Obsah	Strana
1. Firemná kultúra	2
1.1 Kolega alebo cudzinec.....	3
1.2 Ľudská perspektíva.....	4
1.3 Definovanie kultúry.....	4
1.4 Vplyvné faktory.....	6
1.5 Zmena firemnej kultúry.....	7
1.6 Firemná kultúra a personálne oddelenie.....	8
2. Formy vedenia a riadenia ľudí	9
2.1 Štýly vedenia.....	11
3. Osobnosť riadiaceho pracovníka	14
3.1 Faktory úspechu.....	15
3.2 Najdôležitejšie vlastnosti slovenského manažéra.....	17
4. Firemná kultúra a jej vplyv na výkonnosť	18

Na úvod...

Firemná kultúra Strategicky nastavená firemná kultúra je často skloňovanou témou zamestnávajúcou myseľ mnohých manažérov snažiacich sa o zlepšenie riadenia a zvýšenie produktivity. Doteraz sa na Slovensku vnímala ako niečo „navyšce“, ako ružová budúcnosť či výsada zopár globálnych značiek, no **v reálnom živote by sa mala stať „povinnou výbavou“ každej organizácie, ktorá chce uspieť.**

Vnímaví manažéri si už uvedomili potrebu budovania kvalitného pracovného prostredia spojenú s nevyhnutnosťou následnej kontroly dosiahnutých výsledkov. Nanešťastie, ešte veľa manažérov dodnes nedocenilo dôležitosť koncepcnej tvorby firemnej kultúry a nevyužilo výhody, ktoré so sebou prináša.

1. Firemná kultúra

Prečo je firemná kultúra dôležitá?

Odpoveď je veľmi jednoduchá. Predstavte si, že v organizácii pracuje 70 zamestnancov. S vysokou pravdepodobnosťou možno za pravdivé považovať konštatovanie, že každý z nich má vlastnú životnú cestu, štýl, zvyky, záujmy, vyznáva iné hodnoty atď. A preto je logické, že pracovné prostredie, ktoré má týchto rôznych ľudí zjednotiť, aby ľahali za jeden povraz, boli motivovaní a hrdí, šťastní a spokojní vo svojej práci, treba ovplyvňovať. To znamená **strategicky nastaviť a riadiť tak, aby tí, ktorí vytvárajú hodnoty, sami maximalizovali svoju efektívnosť a výkonnosť a spoločne vytvárali kvalitné vzťahy vnútri organizácie i navonok.**

Hodnota identity Firemná kultúra predstavuje pre každého zamestnanca hodnotu identity a spoločného ducha organizácie, v ktorej pracuje, pričom nezáleží na tom, či ide o súkrom-

ný, alebo verejný sektor. Všetky organizácie by mali mať vlastnú firemnú kultúru, podľa ktorej sa správajú a vystupujú na verejnosti.

Každá firemná kultúra by mala byť vopred nastavená a strategicky riadená tak, aby sa dodržiavala a aby sa daná organizácia podľa nej identifikovala na trhu. Aby bola ľahko rozpoznateľná pre potenciálnych zákazníkov. Na to, aby sa zamestnanec stal v rámci organizácie úspešným a výkonným, je nevyhnutné, aby bol schopný firemnú kultúru svojho zamestnávateľa rozpoznať, prijať ju a adaptovať sa na ňu.

Nastavenie firemnej kultúry

Pri strategickom nastavovaní a riadení firemnej kultúry si treba v prvom rade uvedomiť rozdiel medzi pojmami „firemná kultúra“ a „firemná identita“. **Kým firemná kultúra sa vytvára najmä pre zamestnancov, firemná identita sa tvorí predovšetkým pre okolitý svet,** teda v prvom rade pre klientov, obchodných partnerov a spoločnosť ako takú. **Kým firemná kultúra je o hodnotách, misii a vízii organizácie, firemná identita je o marketingových nástrojoch, imidži značky a externej komunikácii.**

Firemná kultúra a firemná identita

Dôležité je však okrem spomínaných rozdielov vnímať aj vzájomnú súvislosť medzi firemnou kultúrou a firemnou identitou. Je samozrejmé, že marketing, imidž a public relations smerom von vnímajú (a mali by vnímať) aj vlastní zamestnanci. Na druhej strane, kvalitne nastavená firemná kultúra výrazne ovplyvňuje a zabezpečuje napríklad kvalitu, efektivitu či výkonnosť organizácie, čo zase podmieňuje atraktivnosť značky a ďalšie súčasti firemnej identity.

1.1 Kolega alebo cudzinec

Firemná kultúra má veľký význam pri vyhľadávaní, výbere a najmä adaptovaní nových zamestnancov. Na jednej strane môže kolektív prijať nového kolegu veľmi vrúčne, no

Adaptácia do firemnej kultúry

na druhej strane sa môže stať, že jeho prijatie za kolegu sa v reálnom živote nikdy neuskutoční. **Ak sa nový zamestnanec, konzultant alebo stážista nedokáže adaptovať na firemnú kultúru, jeho šance na akýkoľvek úspech slabnú.** Vyznávači firemnej kultúry takúto osobu definitívne vylúčia a budú vystupovať proti nej.

Preferencia jednotvárnosti

Dôvodom tohto fenoménu je fakt, že **ľudia uprednostňujú jednotvárnosť a zhodu v ich kultúre.** Zhodnosť predstavuje harmonické prostredie, v ktorom je každé správanie a konanie predvídateľné. Veľa ľudí má hlboko zakorenený zmysel pre poriadok a túžbu po stabilite, čo takáto zhoda zaručuje. Stabilné prostredie podporuje dôveru v jednotlivých členov danej firemnej kultúry a dovoľuje im sústrediť sa na vlastnú prácu.

1.2 Ľudská perspektíva

Ľudia vidia, čo chcú vidieť

Firemná kultúra veľmi silno ovplyvňuje, akým spôsobom vnímajú zamestnanci sami seba a ľudí vo svojom okolí. **Ľudia sami totiž často okolo seba vytvárajú dojem, ktorý nemusí byť vždy odrazom reality.** Aj ich hodnoty a presvedčenie môžu byť v porovnaní so skutočnosťou skreslené. Klebety, reklama, propaganda či bulvárna tlač sa spájajú skôr s tým, čo ľudia chcú počuť, a nie s tým, čo sa naozaj reálne deje. Nechať firemnú kultúru napospas takýmto chaotickým vplyvom nie je práve najvhodnejší krok.

1.3 Definovanie kultúry

Charakteristika firemnej kultúry

Firemnú kultúru možno charakterizovať ako „**zhluk vlastností, charakteristík jednotlivých členov spoločnosti**“. V neposlednom rade kultúra definuje kvalitu života pre skupinu ľudí.

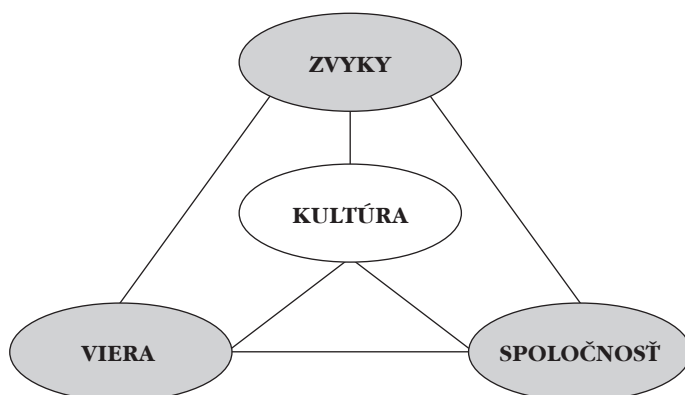
Kultúra sa nevyskytuje náhodne, vyvíja sa časom, počas ktorého ľudia rastú, rozvíjajú sa a učia. Čím je odkaz, resp. dedičstvo staršie, tým viac je kultúra zakorenená v ľuďoch.

V každej kultúre sa nachádzajú **tri základné časti: zvyky, viera, spoločnosť**. Každá ovplyvňuje každú navzájom (obrázok č. 1).

Obrázok č. 1

3 základné časti kultúry

Zvyk možno definovať ako „**dlhotrvajúcu činnosť, ktorá sa považuje za nepísaný zákon**“. Zvyk diktuje predpokladaný spôsob správania, čo má vplyv na firemnú kultúru. Predpisuje etiketu, ktorú možno sledovať v oblečení, rozprávaní, vo vystupovaní, v politike. Niektoré organizácie už dlho chápu silu zvyku. Tieto normy sa vytvárajú s cieľom tvorby detailného imidžu, ktorým sa daná organizácia chce zviditeľniť na trhu.

Zvyky

Viera je **životná filozofia a je základom na tvorbu hodnôt**. Ovplyvňuje súdnosť v podmienkach, čo je a čo nie je etické. Napriek tomu, že uniforma morálnosti môže

Viera

byť pre predstaviteľov organizácie atraktívna, veľmi nebezpečným javom môže byť, ak sa neetickým praktikám podarí infiltrovať do morálnej povahy organizácie.

Spoločnosť Spoločnosť **vymedzuje medziludské vzťahy**. Toto zahŕňa, akým spôsobom volíme predstaviteľov a žijeme svoje životy. Spoločnosť **definuje štruktúru organizácie – od generálneho riaditeľa po robotníka**. Definuje vládu, zákony a inštitúcie, ktoré musia byť kontrolované ich členmi.

1.4 Vplyvné faktory

Lokálna kultúra Je zrejmé, že práve a predovšetkým ľudia sú faktormi, ktoré ovplyvňujú firemnú kultúru. Jediným externým faktorom, ktorý vplýva na pracovné prostredie, je lokálna kultúra, ktorá sa mení s geografickou polohou. Táto **kultúra sa odvíja od lokálnych zvykov, náboženstva, ale i od samej spoločnosti**. Lokálna kultúra a firemná kultúra sa môžu v určitých oblastiach líšiť, ale normálne sú kompatibilné.

Antropológovia majú dávnu skúsenosť, že fyzické okolnosti ako geografická poloha a klíma vo veľkej miere ovplyvňujú lokálnu kultúru. Táto kultúra nepochybne vplýva na firemnú kultúru. **Firemná kultúra, ktorá ovplyvňuje správanie zamestnancov, zasa spätne pôsobí na lokálnu kultúru** (obrázok č. 2).

Vplyv firemnej kultúry a štýlu vedenia na výkonnosť

Obrázok č. 2**Vplyv firemnej kultúry na lokálnu kultúru**